

No més drets sense devers.
No més devers sense drets.
Els drets individuals són imprescriptibles, legisla-
bles é INGARANTIBLES. •
Legislar la Llibertat baix pretext de garantiria, és cometre atentat contra ella. •
La llibertat propia acaba allí hont comença la llibertat ajena. És licit, doncs, al individu fer tot lo que no perjudiqui á un altre. •
L'embrutit milionari que baix pretext de mentida moralitat y á la sombra de sas riquesas mal adquiridas persegueix á qui critica sos vicis y la societat qu'eh consent, és un dels sers més envillits, degradats y despre-
ciables de la Naturalesa. •

LA TRAMONTANA defensa els principis liberals més avançats, sense mistificacions ni menuts de cap mena, tant si es veu perseguida per hipòcrits farissans, com si sent l'aplaus de la gent veraderament honrada y digna. •
La TRAMONTANA en politica defensa sempre al més avançat contra el més reaccionari, y sosté la necessitat d'una gran reforma social que transformi el mode de ser del productor, avuy supeditat al capitalisme. •
La TRAMONTANA no està aliada á cap partit, servint els interessos generals de la llibertat sense compromissos ni preocupacions de sectari.

PERIÒDIC POLÍTIC VERMELL

La salut del poble és la suprema llei

La TRAMONTANA és el periòdic qu'es publica en idioma català més avançat en idees polítiques, religioses y d'economia social

El Treball és la primera necessitat

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
Espanya, 1 pesseta trimestre.—Estranger, 2
Las suscripciones se pagan per anticipat

ADMINISTRACIÓ: Carrer de Ponent, n.º 1, 1.ª, BARCELONA
Pels pagos s'admeten llibranças del Giro Mútuo, lletres de facil cobro y sellos de 15 cèntims. No s'admeten llibranças especials de periòdics.

PREUS DE VENDA
Número solt, 5 cèntims.—30 exemplars, 1 pta.
Surit é llum puntualment cada diadreda

ADOBANT L'HISENDA

Anant l'Hisenda per terra, la tractan d'apuntalar d'un modo que al poble aterra: mes qu'es toqui al clero ó guerra això no es pod pas lograr.

PEGATS EN UN BANC

La Lliga de Catalunya acaba de repartir amb profusió una fulla impresa dirigida Als ciutadans de Barcelona, en la qual pretén nedar memòries que regenerar al poble barcelonès.

Loable és el desig, i no regreccionem al nostre aplaus als lligats, si els remeys que proposen estessin a l'altura del mal que pretenció suprimir.

Es queixen de la desmoralització i del desvergonjat que regna sempre a casa Ciutat entre els que formen el nostre Consistori municipal, i en aquest punt precisa confessar que la rahó els sobra, com la tenen també en tot lo que diuen en contra dels partits polítics imperants, consignat que sembla qualitat inherent al càrrec de regidor ser soci del Casino del partit, tenir bona participació en sas perdudes, disfrutar de l'amistat d'en Cánovas, en Sagasta ó en Castelar, haver portat més gent ó més cotxes a l'estació en alguna de las sevas teatrals vingudes a Barcelona, etc., etc.

Mes si en l'exposició del mal ha estat acertada la Lliga, cosa que per força tépia d'ésser així, perquè el mal tothom el veu, en cambi està il·lusionat i equivocadament... ó cosa pitjor, al senyalar l'oportú remey, qu'en el seu concepte es deuria aplicar a aquell mal.

Segons la Lliga, així es cura fent que totes las societats no polítiques i tots els gremis de la ciutat designin un ó dos individus entre els seus socis pera figurar en una candidatura completa pera las próximas eleccions municipals, i procurant que tota aquesta trepa gremial i no política compoingui la totalitat del futur Ajuntament.

¿H, qu'és un magnífic pegat en un banc el grrraan remey de la Lliga de Catalunya?

I no es pensin, que no demana res per ella, no. Suposant (y suposant molt bé) que tals recomanacions ca possessin creure interessadas, al document de la Lliga ja s'ha insertat el següent parrafat:

«Qui il·legalis lo present escrit, tanta cops escarmentat per predicó interessada, se podrà creure qu'aquesta societat se lliga al carrer fem de reclam a favor d'algun dels seus socis ó altra persona de la seva amistat determinada. Peró cara a aquestas oposicions injuriosas, la Lliga de Catalunya testifica ara publicament, y ab veu ben alta, que cap dels seus socis ni cap altre individu que ab ells se puga considerar més ó menos unit per relacions intimas d'amistat, de parentiu ó per combinacions mercantils, formant part de cap de las candidatures que se fessin pera las eleccions del próxim Municipi.»

Doncs a pesar d'aixó, y am permis dels lligats, y precisament guilantros pels «molts cops qu'ens han escarmentat an publicas intencions», se tenim que diem qu'el poble no s'empansa la pindola, per més daurada que li presentin. «Qui son aquells membres de gremis i socis de societats no polítiques? Precisament catalanistas a l'estil dels de la Lliga; partidaris de la ranció de temps que ja no poden tornar, ó respectables burgesos amb establiment obert, capaços de llevar la pell al próxim mentres pogan tirar avant son bonrat negoci.»

Y... qui són gran part dels que fins ara han ocupat els carrers regidorils dels Ajuntaments que la Lliga totes tant desmoralisats? Doncs... gent d'aquesta menista fusta. Industrials y petits comerciants coneixem nosaltros qu'han sortit dels gremis per anar a l'Ajuntament baix la bandera de la més estricta moralitat, y una vegada allí dintre fins haurian sigut capaços de vendres las ganas de caminar de tots els barcelonès a l'aixó n'hi haguessin promès alguna cosa pel seu particular profit. Consilli, doncs, a la Lliga, digui y fassi lo que vulgui, qu'el poble no le creurá en aixó de voler ella fer desinteressadament els futurs regidors d'entre agruamists y no polítics. Ja sab el poble de sobra, si aixó es fey, qu'entre els regidors que sortirian y els qu'entrarien a casa Ciutat, igual que fent el jog als partits polítics dominants, no hi hauria més diferència qu'en la forma, resultant en meteixos gosos an diferents collars, y goguentse dir l'un a l'altre y de l'un y l'altre si se embrutas l'emascaro.

Y vol saber la Lliga ahont està el mal, no ja del municipi de Barcelona, sinó de tota la ciutat y de fóra de ciutat y de tot arreu?

Doncs està, més qu'en aquets meteixos partits polítics que tot ho desmoralisan, en aquesta burgesia agruamida que tot ho explota y ho acapara determinant l'estancament de la riquesa pública en pocas mans a cambi de la miseria general del productor, del proletari, de l'artis-

ta, de l'escriptor, de tothom, en una paraula, que produex alguna cosa útil a l'humanitat y no conta amb un capital pera fersela ó explotarla pel seu compte. Y sosté aquest quadro de malestar general el principi autoritari, que tant desde el municipi com desde la província y del govern central y de totes las dependencias de l'actual Estat polític y económic, sosté per la forsa y per la farsa igual el bandolerisme polític que combat la Lliga com el bandolerisme gremial de l'explotació del home per l'home y del dret de propietat individual dels béns de la naturalesa y de l'acaparament de la riquesa pública que constituex el patrimoni universal, quíens principals autors voldria portar la Lliga a casa Ciutat pera regenerarnos.

Qu'ens manin els renaximents ó els conservadors ó fusionistas, ens es del tot igual; que dominin en las corporacions oficials y en els organismes de l'Estat els fautors de la Lliga ó els de La Falla, ens té sense cuydado; que s'ens tiranis en nom de Barcelona ó Catalunya ó en nom de Madrid ó Castilla, no ens importa gens; que portin barretina ó portin barret de teula eis qu'ens tinguin sota peu, tampoc ens interessa. Lo qu'ens convé, lo qu'ens importa, lo que volem, lo que no ens pod ser indiferent per cap concepte, es suprimir tota mena de tirans, tota mena d'amos dels nostros socs, tota mena d'acaparadors de la riquesa pública, tota mena de burgesos en el nostre treball, en una paraula, tota mena de lladres del fruyt dels nostros esforços, aixís efectuin la despulla en nom de l'ley com en nom de Déu, y aixís siguin simpatis a la Lliga ó La Falla y etheixin a un Camillas, Planas y Cavañó ó Guimerá, com pretinguin tornar a passadas centurias ó ens parlin de liberalisme y de drets consignats en las lleys y garantits pel principi d'autoritat.

Ja ho té entés, doncs, la Lliga de Catalunya: el poble no confon a sos tirans pel trajo que portan ni pel nom am que s'engalanen, sinó qu'els jutja a tots per sos lets, y no es cura ja de paraulas ni de sistemes sofisticats, sinó que vol entrar del tot en la plenitud de sos drets, y sab que res d'aixó li portarian els patrocinats de la Lliga dintre del municipi de Barcelona ni de cap altra corporació oficial.

Diguem, doncs, a la Lliga la burgesia y no el poble demanant vots dels agruamists y eis no polítics, que sempre són dels qu'ens donan més, y no vinguin a continuar una vegada més la forma am qu'ens preté dominar al poble productor, a l'obrer, qu'aquet ja es avuy major d'edat y la sab lo que li convé.

Y esperara las eleccions mirantse la comedia dels renaximents y de tots els demés que prenguin part en la farsa electoral, dient al veure tanta candidatura moralizadora amagant ambicions y miserias personals per arribar a ser regidor:

—Quants més arrats, més riurém.

ORGANISACIÓ AGRÍCOLA OBRERA

Res més important per nosaltros que l'organización dels treballadors del camp en societats de resistencia pera oposarse a las cada dia més avassalladoras imposicions del capital, més aglomerat y més injust qu'en cap més puesto en la propietat de la terra, ahont s'acapara en contra del productor la riquesa pública rústica y pecuaria.

Per aixó veyem ab inmens goig l'organización dels pagesos per tot arreu, tant més perquè el dia de la Revolució Social las organizaciones obreras agricolas están destinadas a desempenyar una de las missions més importants del món: la de fer que mentres els obrers de las ciutats estiguin combatent per la causa del treball y organiant la futura societat de la verdatosa justicia, no els faltin elements de vida sense eis quals nascerian conflictes generals d'impossible resolució.

Per aixó, doncs, l'obrer del camp té de mereixre més l'atenció del verdader revolucionari, y per aixó és que per nosaltros val tant ó més organisar y fer comprendre son dret a la vida als obrers pagesos, qu'als de ciutat, y per aixó no escassejem els nostros esforços en ajudar a l'organización dels més explotats d'avuy que tenen de passar a ser els més recompensats de demà, y per aixó ens havem entusiasmat devant de certs actes revolucionaris dels page-

sos del Panadés, y ens entusiasma una fulla impresa que s'ens ha enviat convocant una reunió de rabassayres el diumenge próxim a Masquefa, centre d'una important comarca vinícola, pera tractar d'una organizació qu'els dongui avuy més garantias en son treball y sigui segura penyons de completa emancipació el dia que vingran.

El document a qu'ens referim, no es pod negar que està escrit am molta mansuetut y bon desitj... qui sab si encare d'armostació entre capital y treball, mes com aquesta es impossible y cap més remey queda a l'explotat que resistir pera ferse respectar, la gran cosa es donar el primer pas, que sempre és el que més costa, y el demés es el de menos, perquè ja s'anirà fent.

Diu aixó el document a que fem referencia:

RABASSAYRES

La conducció seguida per la majoria de propietaris d'aquesta Comarca d'ensá que la flossera ha destruat las nostras ricas y deliciosas vinyas, ha de servirnos d'experiencia.

Tots coneixeu qu'en la actual circumstancia el rabassayre no pod viure amb els pactes que hi ha establerts dels nostros antepassats amb els propietaris de las terras. Aquets se paronen am molta tranquil·litat, cuydantse molt poc de la vinya situada del rabassayre. De quin modo podrem arribar a millorar la nostra precaria situació ahont que tenim d'emigrar del nostre país per falta de protecció dels nostros hisendats? Asociamnos tots els rabassayres.

Si, treballadors del camp, eis qu'esteu apartats de las relacions socials, a vosaltros ens dirigim. Tenim en compte qu'el no seguir el cami de l'organización rabassayre, vosaltros meteixos impediu la millora dels vostros drets, y més encare ta dels vostros fills. D'aquets sera que tant estimem. Quan aquets serán grans eis veuran encare més explotats y maltractats que nosaltros, perquè al morir eis hi haurán deixat per tot patrimoni la meteixia ignorancia y pobresa que havem rebut dels nostros pares, y tota la culpa será nostra.

En vista, doncs, de la trista y precaria situació en qu'ens ha col·locat la llaga aliarica ó tots quans vinyans del producte del treball qu'am tant carísim y abnegació explotam en las vinyas que posemhim a rentar, no titubejem en alisar el cri d'ajudó de tots els rabassayres d'aquesta vila, a la qual s'ha convocat a una reunió pera el dia ag del corrent Janyer, a las 2 de la tarde, en el local de Pere Martí, a l'obiede d'acordar unas bases inspiradas solament en la més escrupolosa equitat y justicia, perquè siguin acceptadas pels amos de la terra, a fi de poder jaure legítim l'insistencia reclamació de las vinyas que posemhim, am pilota americana.

Esperem, doncs, la vostra asistencia, rabassayres. Convé, però molt, qu'ens despartim ahont de veyem esclaus com els companys d'Andalusia. Prescindim de indiferencia y desconfianças, sinó nos tota pera defensar aquets drets que com a fills del treball eis corrompim: aquesta ha de ser l'herencia dels nostros fills, el pa de la nostra existencia, el benestar dels nostros companys y l'honor de la nostra memoria.

A las muliers dels rabassayres, a ellas també ens dirigim perquè prenguin part decisiva en la qüestió rabassayre, aconsellant als vostros marits que s'associen, ó de lo contrari, es trobaru com la majoria de vinyanistas y aragoneses. Els marits d'aquests tenen que deixar sas familias en busca de feyna per no poderse guanyar en el seu país el sosteniment necessari: vosaltros sufríreu las meteixas conseqüencias si no secundeu eis nostros consells.

Rabassayres: Mediteu bé la conducció qu'us convé seguir no conveng res de la violencia ni del media reprobats per las lleys: solé l'unió dintre las vinyas legals y pacíficas pot servirnos, y a fóra de treball y fatigas de seguir que logrerém, dintre pocs anys, un pervenir més plausible per las nostras familias.

Masquefa, 12 de Janyer de 1893
La Comissió organitzadora rabassayre: Jaume Fustols, Josep Bona, Joaquim Jorba, Salvador Bonaventura, Joan Ribas, Ramon Capellá, Josep Pujol, Valentí Sabater, Pere Martí, Jose Parera.

Sols ens toca afegir: Rabassayres de la comarca de Masquefa: acudiu tots a la reunió a que se us cita pel diumenge próxim, uniuvos com un sol home, y de feso qu'obtidréu qu'els actuals propietaris de las vinyas terras us escoltin, no per las ganas qu'ens tingan, sinó cohibits per l'espectacle de la vostra solidaritat, pactada per la necessitat de la defensa dels vostros interesos y els vostros drets, sempre trepitats.

Sant Pere de Ribas, 22 de Janyer, 1893

Molt sentor meu: La present es pera donarli coneixement del gran pas qu'avem donat eis treballadors del camp d'aquet poble al constituirnos en societats de resistencia al capital, imstant aixís als nostros companys del Panadés y Vilanova. Però velayuq que, com es de suposar, an el qui res produex no se li pod assentar molt bé l'actur per nosaltros adoptada, l'altre dia vingut un mercenari an sotana (que sens dubte an a apendre la lliçó a casa un explotador), y, enllantse allí ahont ningú li pod contestar, las empre-

que contra les nostres idees concebudes per una gran part dels treballadors, afigint que no escoltàrem als que de fora venien a predicar-nos, ja que sola venim per buscar els nostros voters pera després abandonar-nos.

Podran, els que de fora vinguin, vertir las idees que valguin, puix estan en el seu perfecte dret d'embarcar allí abont als donchs i la gana; però sapiga l'important és que els treballadors ja sabem que l'única la forma i aquesta no ens la aconsellaran may els quals com el senyor sotana y els que li han ensenyat la llista vuen d'exploitarnos a nosaltros.

Per lo tant, treballadors, no escoltem a qui res produeix y gasta molts diners de rancios preocupacions; sino que ens la aconsellaran may els quals com els nostros colomsos pensem en Tro y la condició del capital.

EL CASAMENT D'EN NOFRE

Si algú us ve am la caboria de contaus el casament d'en Nofre, així, al moment q' d' això us en faig memoria, diuall qu' aquesta gloria a mi em pertoca sencera; que l' historia verdadera ningú més com jo la sap. Per lo tant, s'ho treu del cap y s'ho posa... a la pitrera.

En Nofre era un amic meu per un amic com pocs n'hi ha. Amb aixo, poden contar qui ho sab més que jo; ni Déu! La veritat, nus me sab greu posarme a Déu a la boca; pro com que aclarà això em toca per fer casia als xarlatans, ho vaig a contar, germana, perque contarho em pertoca.

El tal Nofre era un xicot petit, borni y gaperut. A més d' això, era mortuor y amb un nas com un pebrot. Tot quant veia, ho feya tot, may se deya abandi, y si algun cop atardat, per res s' havia trobat m'ho havia consultat, fent lo que li havia dit.

Per tal motiu a trobarme al caté un cop va veni, s'assenta, y en dia així.

—Vaig a casarme.—
Al sentirlo, vaig posarme a riure, pro a riure fort. Ell es va quedar com mort quan a riure va sentirme, pro després, serio, va dirme: —Els qu' he trobat una sort!

—Una sort diués?
—Sí.
—Doncs hi ha.
—Per xò aré a tú et consulto.
—Doncs, ja, Nofre el cope al Redor no gasteri gayre saliva.
—Per xò ve?
—Ape, ape, arribat!
—Ja veuràs: parlem a penas, no em vingas am gayres pressas, y aixis tot t'ho contare, que si m' errava, potsé, que després tu t'em rigueses.

—Tu ja sabs que jo sog tot, que no ting pare ni mare, y que tant abans com ara sempre hi semblat un musol. Ja sabs qu' a mi ningú em vol per qu' aquesta falta long; y per més que ja m'aving a portaria sempre d' aubre, si vag segunt sem manobre no tindré may cap pitrera.

—Y així, doncs, que té diners?
—Algun.
—Y... es guapa?
—Una mica.
—Vaja, doncs, si és guapa y rica... clar: no et dic res més.
—Veuràs: ja et dire com és. Potat no em sabre explicar. Vamós: pot molt ben passar.

—Morena?
—Sí, bastant.
La boca... ja té un xic gran.
—Y el nas?
—Noy ni un colomar.

—Be: el nas ja és bo un xiquet gros qui té bon nas... treu la rifa.
Y la veu?
—Oh! Així engarrifa.
—Doncs fareu ambo tots dos?
Y el ulls?
—Un de llagantós.
—Y... las camus com las té?
—Las camus... ja t'ho dire, perquè no las hi he mirat.
—Veuràs: per lo qu'ha tocat... me sembla que las té bé.

—Y els pens?
—Els pens? Així... així.
—Oh! Doncs si els té així... així... bueno.
—El camió el ve moreno.
—Moreno? No ve d'aquí.
—Una cosa et ting de di y un concell em tens de da.
—Digas, que no et faltarà.
—Es un xiquet bellera.
—Home; això et desespera?
Quan cridi... fencia caldrà.
—Així, doncs, ja et pots casar, que si és cert tot lo qu'has dit, has trobat un bon partit, un partit com pocs n'hi ha. No t'ei deixis escapar. Creume, no sigas musol. Sobre tot, vigila molt... que no te la prengui algú.
—En quant això, estig segú qu'ella a ningú més no vol.
—Y am que vos ocupareu? Ja ho deveu tenir pensat?
—Sobre això, molt hem rumiat.
—Be, y encar no ho sabeu?
—Sí.
—Doncs digas, qué fareu?
—No veus qu' agra aquest per saber feliç aquest?
—Vaja home! Per santa Paal!
—La fare i una barbote y l'anneyard a riure.

Als nostros flamants regidors, no hi ha qui els pugui fer compareixe els dimars a Cala Ciutat pera celebrar sessió ordinaria, sino que són altament xicnionals a feria de segona convocatoria, perquè aixis es prenen els acords siga el que vulga el número de pares de la ciutat reunits, y las cosas es fan més de cop y volta.

Y per si encare amb això no n'hi hagués prou, tampoc són may puntuals a l'hora senyalada.

Vaja, que després de la neteja conservadora, ens haurà quedat un Ajuntament modeló... Pitjor que l'altre.

El partit socialista obrer ha donat també al públic son manifest electoral, qu' encare no havem vist, però suposem ja qué dirà. ¡Ay companys! No us sembla qu' es anar a fer soberanament i os això d' enredarse en eleccions en aquets temps d' encasillats, tupinadas y demés legalitat electoral que tots sabem? Y, ademés, ¿no us sembla qu' el vostro partit està encare desgraciadament en estat de merxeira pera permetre el luxe de pensar en regidors, diputats ni suplents de sereno? No us recordeu del ridicul de l'altra vegada, amb els 75 vots de marras, en una capital tant obrera com Barcelona? Y doncs, homes, ¿de qué us serveix l'experiencia?

A la plassa de toros d'aquesta ciutat s'ha descubert un matadero clandestí. M'hi jugo el bastó d'estoc del burot més mal pensat, que d'aquet descubriment de frau al Estat, ningú n'anirà a presiri. Com qu' es molt natural que fos d'algun ricatxo aquesta fabrica especial de matoteig a l'engros!

Ja el ministeri dels de l'altura ha comensat a fer las anunciadas grans reformas que tenen de salvar la patria. Per de prompte, an el ministeri de la Guerra s'han fet economias per valor de prop d'un mitj per cent, y potser qu' encare em quedí curt.

Peró (també hi ha un pero?) els militars ho han rebut tant malament, que pera que no s'entend, es repartiran probablement tals recompensas qu' implicaran las economias de tres ó quatre sigles. Lo qual vol dir qu' el ministeri va acreditant la marca d'altura qu' el caracteriza que és un gust.

Tant altur vant resultant las economias, que ja tothom las ha perdudas de vista. Arc si que va de debó alió de nivellar els pressupostos.

Y que de segur quedaran més nivellats que las ayguas de l'esteny de la plassa de l'Universitat. ¿De qué serviria sino el ministeri d'altura qu' are tenim?

El nivellament s'efectuará, segons diuen, del següent modo: Del dèficit qu' are resulta s'en treurá la meytat dels gastos fent economias, y l'altra meytat es carregará als ingresos am nous impostos ó apujant els actuals.

Aquestas meytats m'escaman. Perqué suposo, gubernamentalment parlant, que d'aquets grans projectes també no més s'en realitzaran la meytat, y aquesta será, naturalment, la dels impostos. Y s'ens quedarà a deure la de las economias. Tot és qüestió de meytats. Y de deixar al contribuyent partit per ella.

Que l'unió republicana es un fet, ja ningú ho dupta. Y que, a pesar de la tal unió, es feren cap al cementiri de Sarría dugas manifestacions de unidas devant la tomba dels qu' el dia 11 de Janer de 1874 moriren defensans la República, també ho sab tothom.

Mes lo que va passar diumenge en la manifestació dels federals al passar pel carrer Major de Gracia, així si que no ho sab tothom, y comé qu' es vagi sabent, per lo qual deixem la paraula íntegrament y sense traduhir al qui ens ha donat la noticia per medi d'una carta que diu així:

Señor Director de La Tramontana: Muy señor mío. No acabo de salir de la sorpresa que me produjo un hecho de gran trascendencia, cuya importancia considero oportuno en las presentes circunstancias que tanto se disputan los actos de los partidos republicanos. Es el caso, que al pasar el domingo último por la calle Mayor de esta villa, la manifestación organizada por el Comité Central del partido federal del Distrito de las Aduanas, manifestación que en honor a los mártires de la República repudiados en el Conventorio de Sarría se verificó todos los años, al pasar, repito, por la citada calle, cruzó (coincidencia rara) el víctico, ante cuya presencia la música que iba en la manifestación, ofreciendo un respeto que asombra, doble ó su paso en tocar la Marcha Real, con gran satisfacción de los muchos republicanos que presenciaban el paso de las manifestaciones.

Como quiera que este solo hecho implica a mi humilde entender un reproche a nuestro credo y un desprestigio para las convicciones que profesamos, dejo a usted el dar a la publicidad este fenómeno y los comentarios a que en justicia se presta. Restame ahora indicarle que de este hecho se ha entendido debida certidumbre para lo que conviene. Soy suyo afmo. Avenzo Ponsá

Gracia 22 Enero de 1893. —Els comentaris qu'ens demana l'autor de la carta s'han de reduir a dir que considerem un bunyol horrorós qu' una manifestació republicana toqui la marxa real, ni que fos per Déu... si fos veritat que Déu existís y hagués passat en aquells moments per entremitj dels manifestants.

Y suposo, liberalment pensant, qu' el tal acte degué ser un capritxo dels trumpos que tocavan en aquella manifestació, que no pod per menos de ser desautorizats del tot per qui correspongui.

So pena de voler carregar amb el mort d'una planxa inaguantable.

Pues, señor, no sé a qué ve qu' eis periódicos hagin mogut tants escandaleros perquè un fill d'un noble dels de la sang blava hagi nobilissimament afanat un rellotge al Liceo entre els seus.

Com si no pogués ser tant lladre un fill d'un titol de Castilla, com qualsevulla dels més vulgars guardanyers!

Precisament aquestos quats tocs roban per alimentarse, puig no tenen altre ofici, mentre qu' el egregi senyorás per quinas venas corre sang de color del suc de bróqui, fya la cosa per amor a l'art, com verdader amateur de la leyna d'espantar butacañas.

Peró lo qu' el deuria dirse: ¿no vuen mol antecessors y tots els de la meva classe de l'exploitació de l'home per l'home, y no es això un robo fet al qui treballa? Doncs, robo per robo, no hi ha com practicarlo directament, y sempre resulta més franc. Y com ara els francs estan am un premi de prop d'un vint per cent... negoci doble.

Y més humanitari, perquè espantant rellotges s'exploita a tothom sense distinció (ai té rellotge) y per l'altre sistema no més s'exploita al productor, a l'obrer.

Ja veuen, doncs, com nosaltros no tenim motiu per censurar an aquest honrat fill d'un noble.

Y sospito que la justícia també ho haurà cregut aixís, procurant ó fent qu'el noble industrial no s'estigui a la Gardunya com els seus altres companys d'ofici de baixa estofa.

El Governador de Madrid diuen qu'acaba de recullir més de 80.000 pessetas pels pobres.

Me sembla qu'això serà pels pobres... d'ofici. Y com un obrer sense feyna no es un pobre oficial...

Apliquem el qüentó.

La prosperitat que va desenrotllantse per las provincias andaluzas á conseqüencias de la passada dominació dels conservadors, de l'actual dels fusionistas y del sistema social imperant, va manifestantse per collas d'obres famolencs que tenen d'assaltar forns pera no morir de gana, y contra els qui, en llog de pans de nou lliuras, envian civils per apagarlos la fam.

El paternal sistema autoritari d'avuy no permet altra cosa.

Al que patix de gana se li dona plom y queda tranquil... si vol.

Tot és qüestió de saber tornar á temps y bé las pilotas.

El derrer diumenge fou inscrita al registre civil de Gracia, sense bateig catòlic, una filla dels companys S. Sunyé y Maria Gavalda, amb els noms d'Acacia Palmira y Salut, sense haverhi hagut cap impediment.

Totas las societats y demés entitats obreras que vulguin posarse en relacions am la Societat de Manyans Mecànics de Sabadell, poden dirigirse per correspondencia al secretari de l'Exterior de dita corporació Josep Bertran, carrer de Montserrat, 22, Sabadell.

Tal és el preg qu'ens fa la esmentada societat, que desitja á la vegada que aquest avis el reproduxeixi tota la premsa obrera.

La societat laica Gutenberg obrirà una escola diurna y nocturna de noyas, á Gracia, el dia primer de Febrer, sucursal de dita societat, y baix la direcció d'una il·lustrada profesora, en el carrer del Peligro, n.º 2, pis 1.º, cantonada al Torrent de l'Olla.

Per més informes dirigirse á Francisco Costa, que també sosté una escola al carrer de la Bonavista, n.º 20, pis 2.º, Gracia.

NOSTROS PROCESSOS

El dijous de la setmana passada, quan ja teníem el derrer número á la màquina, foren cridats al jutjat. Com teníem pendents las tretze denuncias de la ignocencia fiscal del número publicat am molta ignocencia pel dia dels ignocents, abans d'acudir al jutjat feria el paquet á casa, deixant dit que si no tornavam de duas á tres ens el portessin á la torre del carrer d'Amalia.

Y anarem al jutjat acompanyats d'un fiador personal de més que reconeguda solvencia, pel que pogués succehir.

Y succehi... qu'és comunicat al Dimoni gros d'aquet periòdic un nou processament, demanantli la friolera de DUGAS MIL PESSETAS de fiança metálica pera quedar en llibertat provisional, lo qual feu presumir al socarriat director d'aquet periòdic que la vegada que més santament obrà en sa vida fou la en que deixá tel el paquet per anar al carrer d'Amalia á recrearse filosofant sobre las veronyas é influencias de La Falla més ó menos ben dissimuladas tras certas denuncias.

Mes com ja som mestres per experiencia en aquestas trifulcas de la ley més ó menos fuerosament aplicada, regatejarem l'anar de pct á la torre aprofitant un recurs de la ley y demanarem el cambi de la fiança metálica en personal, cosa que... ¿per què no dirho? am gran sorpresa nostra, ens fou concedit pel jutjat corresponent, y el Dimoni gros quedá en llibertat.

Res, qu'encara hi ha jutjes que, á pesar de todas las influencias y recomenacions, no volen igualarse als estira-cordetas, y fan lo qu'és just, lògic, racional y digne.

Sembla mentida tractantse de nosaltros! Mes... ja veurem si durará gayre.

AMOR Y MONJETAS

M'aymia, ma dolça aymia,
únic consol de mon cor,
arquimesa de mas penas,
estrelleta de mon gong,
com en el lit, pensava,
te trobo sumida en dol,
am l'angorosa reflectada
en ton rostre meua qu'hermosa!
Oh nina dels meus ulls ninal
Què tens? Què t passa? Què vois,
que, riallera com sempre,
una mirada d'amor
no envias á qui t'estima
y sompis el cor d'alegrys
quan en tos ulls s'emmiralla,
en tos ulls, que són dos solas?
Suspiras, ma dolça aymia,
suspiras am greu dolor?
—No suspiro, papanatas,
no suspiro...
—Què tens, donca?
—Per sopó hi menjat monjetas,
y are, sabat...
—Ja ho enteng tot!

LUCÍS MILLÀ

Tota una comunitat clandestina de frares ha sigut detinguda y engarjolada á Madrid, per haver anat per l'aristocratica vila demanant caritat.

Peró, senyor ¿per què no temes?
Si el pidolar vestit de frare és delictu... ¿per què no s'engarjola als autèntics?
Y si es deixa an aquestos pidolar llibrement... ¿per què es persegueix als d'extrangis?

No diuen que Déu lo que premia és la intenció? Doncs tant-se-va un donatiu fet á frares verdaters com á idems falsificants!
Y ja ho creg que tant-se-va!

Com que de todas maneres es caure en una engallinada.

L'una de legalitat y l'altra d'espavilat.

L'inspector de primera ensenyansa de Madrid ha manifestat á l'alcalde de la coronada vila que las escolás públicas de la capital d'Espanya estavan en un estat deplorable per falta de locals á proposit y de material modern d'ensenyansa.

Y aixó á Madrid, qu'és allí ahont aquestes cosas es cuidan més.

A Barcelona no més, ja no és en estat deplorable qu'és troban, sobre tot tractantse dels moderns avenços pedagògics aplicats á l'ensenyansa pública, sinó en pitjor que desastros estat.

Y en la majoria de las poblacions d'Espanya, ja no es troban en aquest estat... ni en cap altre.

Per la senzilla rahó de que estàn d'un modo... que no és estar.

Peró ¿què hi farém? Mentres augmentin els convents y tingan d'emigrar els espanyols, no hi ha que queixarse.

Que pera obtindre aquets resultats malehida la falta que fan las escolás públicas.

Un perruquer de Sabadell em conta un grup de trifulcas que li han passat amb un ebánista molt catòlic, que li ha fet pagar 6 misars del adob d'un cul de cadira que, feta avaluar la feyna, no valia més enllà de la meytat.

Aixó serà qu'el catòlic deu posar sos preus comparant las feynas de l'iglesia.

Y si ho fa aixís, precisa confessar que tassantho al doble s'ha quedat encare molt curt.

A Aytona de Segre tenen un fiscal municipal que ni que fos guiterres en exercici portant sabre y revólver faria més tonterias autoritarias.

L'altro dia perque en un café del poble discutian sobre socialisme y llibrepensament, l'home va ficarhi inoportuna cullerada sense que ningú li demanés, valentli un bon moc d'un dels qu'estavan discutint, volent llavors l'esquix de justícia ferse respectar com á tal per haver sentit un reneg recargolat que deixá anar un dels concurrents, lo qui, al veures increpat pel fiscal, li digué que si volia sortir al carrer encare n'hi diria molts més de renegs recargolats.

El fuller llavors enviá á buscar l'agutzil, y res de sortir al carrer pel que pogués succehir. Però, home de Déu, ¿qui el li ficar allí ahont no el demanan? ¿No veu que, per més fiscal municipal que sigui, en las conversas particulars de l'altra gent no hi te res que veure? Deixi discutir tranquilment á tothom y si es devot vagi á missa á pregar pels tontos... Y no li faltará feyna propia.

SINONIMIA

La no filla d'en Pepet
qu'el piano sab tocá,
tocant l'Opera Mia Helyett
una tof se li trenca?

JOSEP GARCÍA SUABES

TERS DE SILABAS

Substituir els punts per lletres de modo que llegidas vertical y horizontalment diguin: primera railia, sarsuela; segona, aucell; y tercera, ciutat catalana.

MILORD

TRENCA-CLOSCAS

D. PAU SALA Y CREU
CEUTA

Formar ahh aquestas lletres el nom d'una comedia catalana y el nom de son autor.

FRANCISCO CORBELLA

SOLUCIONS

Á LAS CARABAS DEL NÚMERO 59888
Logogrifo numéric: Freginalis, Freneria, Granera, Aletia, Elena, Sila, Ana, Fe, O.
Trenca clocas: Aurelio.
Geogrific: Per grans las magranas.

A LA GABIA!

RATA N.º 20

JOAN DALMAU, de ULLÀ

Aquest amic, de primer fou corresponal de Ullà y després de Gualta, amdós pobles de la provincia de Girona, ahont tant hi bufa LA TRAMONTANA. Mes, á pesar de l'amistat, s'ens declará en huela de pago, irregularisintons 2075 pessetas qu'havém esperat més d'un any per veure si tenia encara que no més fossin intencions de pagar. Confirmada la negativa, queda instalat á la gavia.

Y amb aquesta donem un crit d'ALERTA! á tots els deudors antics, que tots estàn ja en capella pera sortir á la gavia am totes aquellas consideracions que per son reaccionarisme de butxaca s'hajan fet acreedors.

Ratas consagradas:—1. Joaquim Miquel, de Lleyda, per 2750 pessetas.—2. Domingo Gombou, de Falset, 19.—3. Pere Martí, de Balaguer, 18.—4. Ramon Torradefot, de Agramant, 31.75.—5. Rosa Roig, de Figueras, 20.44.—6. Joseph Arnau y Bonet, de Valls, 18.—7. Llorena Serra, de Perpinyá, 37.55.—8. Francisco Masjuan, de Figueras, 20.—9. Fernando Gonzalez, de Palma de Mallorca, 11.68.—10. Miquel Mestres (2) Riús, de Cervera, 16.—11. Casimiro Torres, de Arenys de Mar, 18.—12. Pau Bosch, de Bellavista, 6.25.—13. Francisco Viladrich, de Cubells, 5.99.—14. Pau Esteve, de Mollet, 7.40.—15. Joseph Ginester Puig (2) Manxayre, de Vich, 70.70.—16. Emili Veciana, de Santa Coloma de Queralt, 31.05.—17. Miquel Mas, de Torelló, 75.—18. Josep Bracons, de Manlleu, 17.30.

Imprenta de L'Avui, Ronda Universitat, 4, Barcelona